

potest esse utilis plurimum, & etiam fructuosus.

§.3. Ac volentes eidem Joanni Regi, ut expensarum onera, qua in gerendis bellis praedictis subire tenebatur, facilius perferre valeret, de alicujus subventionis auxilio providere, Motu proprio eundem Joannem Regem, quoad viveret, Administratorem perpetuum, & irrevocabilem Magistratum Militiarum Sancti Jacobi, & de Avis hujusmodi, iuriumque, rerum, & pertinentiarum suarum omnium, etiam unacum Magistratu Militiae Jesu Christi, cum plena, & libera facultate, auctoritate, & potestate, omnia, & singula, quae Magistri Militiarum S. Jacobi, & de Avis hujusmodi, qui pro tempore fuerant, facere, & exercere poterant, etiam si habitum per Fratres Milites dictarum Militiarum gestari solitum nunquam susciperet, nec professionem per eos emitti solitam emitteret, faciendi, & exercendi auctoritate Apostolica constituimus, & deputavimus, curam, regimen, & administrationem Magistratum S. Jacobi, & de Avis, ac Castrorum, & aliorum praedictorum sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur.

§.4. Cum autem post modum intramentis nostrae arcana sapius revolverimus, singulas Militias praedictas ad hoc institutas fuisse, ut contra hostes, & inimicos Fidei hujusmodi firma quadam praesidia essent, eorumque Fratres, & Milites pro tempore existentes, infidelium eorumdem expugnationi, ac terrarum ab eis occupatarum recuperationi jugiter vacarent, & a plurimis annis citra, prout, tam dilecti Filii Alphonsi de Alencastro Praeceptoris majoris ejusdem Militiae Jesu Christi, & ipsius Joannis Regis cosobriti, & apud Nos, ac dictam Sedem Oratoris, quam aliarum fide dignarum personarum relatione percepimus, praedictus Joannes Rex clarae memoriae Emmanuelis Portugalliae, & Algarbiorum Regis Genitoris sui, & aliorum praedecessorum suorum praedictorum vestigiis inherendo ad divini nominis exaltationem, Christianaque Fidei propagationem in eripiendis e manibus ipsorum infidelium diversis Provinciis, terris, & locis, & aliis jam creptis conservandis, necnon bello contra eosdem infideles tam terra, quam mari gerendo gravissimos labores, & expensas sustinuerit, in tam Indiarum, quam in Africa, & Ethiopia, ac Brasiliae partibus nonnullas civitates, insulas, oppida, & loca e manibus infidelium hujusmodi eriperit eaque inibi Christianifideles introduci, & nomen Domini praedicari faciendo ad Regimen Sanctae Matris Ecclesiae adduci procuraverit, & ad hoc non solum vi, & armis, sed nonnullarum ad hoc ab eo deputatarum excellentis Doctrinae, & approbatae Vitae personarum opera continue utatur, & propterea Septemsem, & Tingensem Civitates, & oppidum de Mazzagam in Africa, necnon Goam, ac alias terras, & loca in Indiarum partibus per eum, & ejus Praedecessores praedictos

Horum intuitu praedictus Rex perpetuus Ordinis Avensis administrator in titulum.

Variae Provinciae, & amplissime Regionis Christi Evangelium Lusitanorum opera auferantur.

e manibus ipsorum infidelium non sine magna sanguinis effusione erepta ad Reipublicae Christianae commodum, & universalis Ecclesiae exaltationem possideat, & ut mortalium animas Deo efficacius lucrifaciat, in Civitatibus, insulis, terris, & locis hujusmodi quamplura Monasteria, Ecclesias, Hospitalia, & Collegia ad devotionis inibi habitantium excitationem erigi, ac in illis Ministros Ecclesiasticos introduci fecerit, necnon incolis, & habitatoribus civitatum, terrarum, & locorum hujusmodi, medianibus diversis egregiis, & fidelibus verbi Dei concionatoribus, ut Sacrum Christi Evangelium amplecterentur, & sub nostra, & ejusdem Sedis obedientia, & protectione degerent, adeo efficaciter persuaserit, ut eorum infinitus fere numerus Sacro Baptismatis fonte renasci voluerit, spereturque verisimiliter, quod idem Joannes Rex, ad quem spectat Bella ipsa contra Infideles praedictos, tam terra, quam mari, & tam offendendo, quam defendendo movere, ac successores sui, Portugalliae, & Algarbiorum Reges pro tempore existentes divina eis assistente gratia similia, & alia longe majora in dies pro tuitione, & augmento Christianae Religionis facturi sint.

§.5. Nos attendentes, quod si Magistratus Militiarum hujusmodi, qui aliquando per Romanos Pontifices Praedecessores nostros Regibus Portugalliae, & Algarbiorum hujusmodi, seu eorum primogenitis, aut aliis natis Infantibus nuncupatis, sive propinquis in administrationem, dum expediens visum fuerit, concessi fuerunt, & super quorum, dum pro tempore vacent, seu Magistrorum ad eos electione, quae ad Praeceptores Domorum, & etiam forsitan Fratres, & Milites singularum Militiarum hujusmodi spectare dignoscitur, possunt facile inter Praeceptores, seu Fratres, & Milites hujusmodi graves dissensiones, & intestina odia exoriri, & hos pro tempore obtinentes, si se pro tempore existentem Portugalliae, & Algarbiorum Regi opponerent, Regna praedicta perturbare, & diversos tumultus bellicos excitare, ac bella, quae per eos contra Infideles, ut praefertur, movenda sunt, in perturbationem quietis, & pacis Regnorum hujusmodi convertere possent, praedicto Joanni, & pro tempore existentem Portugalliae, & Algarbiorum Regi in administrationem perpetuo concedantur, committantur, & assignentur ex hoc profecto dissensionibus, & odiis, & perturbationi pacis, & quietis Regnorum, & excitationi tumultuum bellicorum hujusmodi opportune occurreretur, & praedictus Joannes, & pro tempore existens Portugalliae, & Algarbiorum Rex, Praeceptorias Domorum Militiarum hujusmodi Fratribus Militibus idoneis, & ad praelandum habilibus, qui non solum, cum vocati fuerint, ad bella se accingent, verum etiam Regem ipsum ad expeditiones contra Infideles praedictos ultro sollicitabunt, ac se, suaque omnia tam in classe maritima, quam exercitu terrestri laboribus, & periculis exponere non dubitabunt, earum occurrente

Ut Lusitania Reges Bella contra Infideles commo- dius movere, & continue possint eis in perpetuum huiusmodi Magistratus concedantur.

currente vacatione conferre, seu conferri procurabit, & bella ipsa commodius gerere, ac alia pro Fidei Catholicae exaltatione, & infidelium depressione necessaria, & opportuna efficacius exequi poterit, ipsique Praeceptores, & Fratres Milites, & Vassalli, & Subditi Magistratum hujusmodi libentius sub eorum naturali Principe, Rege, & Militiarum hujusmodi Administratore existente, & ejus disciplina quam diversis ipsarum Militiarum Magistris (cum majores conjunctae vires, majora, & praecleariora in bello facinora edere possint) militabunt, seque omnibus periculis exponent, & propterea volentes in praemissis opportune providere, ac ipsius Joannis Regis, qui superioribus annis Bazaim, & Dio Civitates, seu oppida in partibus Indiarum e manibus Infidelium, vi, & bello eripuit, & bis invisto animo Dio, videlicet a Turcis, & Rege Cambayae, qui illam seu illud cum ingenti exercitu Ducibus Soliman, Bassa, & Coja Suphar, acriter, & durissime obsidebant, Bazaim vero Civitates, seu oppida hujusmodi ab oppidanis, qui illam, seu illud bello repetebant, praesente Domino liberavit, & Turcas, ac Oppidanos ipsos non sine magna eorum clade, & jactura obsidionem hujusmodi solvere coegit, ac demum fugavit, & Nomen Domini Nostri Jesu Christi longe lateque propagare non cessat, pro desiderio praemissorum intuitu morem gerere motu simili, non ad ejusdem Joannis Regis, aut alterius pro eo Nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, ac ex certa scientia nostris singulos Jesu Christi, & S. Jacobi, ac de Avis Magistratus hujusmodi, qui in eisdem Militiis supremae dignitates, ac ipsarum Militiarum in dictis Regnis, & aliis Dominiis, eisdem Regnis, seu eorum Regis subjectis capita esse noscuntur, & quorum singulorum universas alias qualitates, & illorum erectionum, & institutionum tenores, fructuum, reddituum, & proventuum veros annuos valores, praesentibus pro expressis habentes, volumus etiam si quovis modo, quem etiam ex illo quavis generalis reservatio etiam in corpore Juris clausa resulter, praesentibus haberi volumus pro expresso, & ex cujuscumque persona vacent, etiam si tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranensis statuta Concilii ad Sedem praedictam legitime devoluta, ipsique Magistratus specialiter, vel generaliter reservati existant, & ad illos consueverint per electionem assumi, eisque cura etiam jurisdictionalis imminet animarum, super iis quoque inter aliquos lis, cujus statum praesentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore Data praesentium non sit in eis alicui specialiter Jus quaesitum cum omnibus, & singulis eorum, eorumque mensurarum juribus, pertinentiis, jurisdictionibus, Castris, Villis, Oppidis, fortalitiis, terris, & locis, necnon fructibus, redditibus, proventibus, obventionibus, & emolumentis quocumque nomine nuncupentur, & in quibus suis rebus consistant, & undecumque proveniant, & per Nos, aut

Bazaim, & Dio Civitates Indiarum e manibus Infidelium eripiuntur.

Praedecessores nostros Romanos Pontifices pro applicatione fructuum, reddituum, & proventuum, jurium, obventionum, & emolumentorum Praeceptoriarum, & forsitan aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, seu illorum decimae, aut alterius partis, bellis pro tempore gerendis eisdem Emanuelis, & Joanni Regibus, eorumque Praedecessoribus, ac Militiarum hujusmodi Magistris in genere, & in specie, ac alias quomodolibet concessis, necnon facultatibus, licentiis, privilegiis, & indultis praedicto Joanni, & pro tempore existentem Portugalliae, & Algarbiorum Regi, etiam si Regna ipsa in faminam, aut minorem septem annis pervenerint, & minor hujusmodi etiam famina existat in Administrationem perpetuam: ita quod, qui Rex, aut in defectum Regis Regina Regnorum hujusmodi pro tempore fuerit, & singularum Militiarum praedictarum, & illarum Magistratum absque alio juris, aut patris Ministerio, perpetuus Administrator, aut administratrix sit, & esse censetur, ac Magistratum eorumdem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, seu etiam absque alia possessionis apprehensione militiam ipsas, & earum Magistratus regere, & administrare, necnon illorum fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta, ac alia praemissa in suos, & Magistratum praedictorum usus, & utilitatem convertere, Diocesanorum locorum, vel quorumvis aliorum licentia, vel consensu desuper minime requisita, vel requisita, necnon Praeceptorias, dignitates, aliaque beneficia, & officia Militiarum hujusmodi, ac alia ad collationem, provisionem, praesentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem pro tempore existentium earumdem Militiarum hujusmodi, ac alia ad collationem, provisionem, praesentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem pro tempore existentium earumdem Militiarum Magistratum spectantia, tam Saecularia, quam Regularia beneficia personis idoneis conferre, & assignare, necnon praemissa omnia, & singula, & cetera, quae Magistri Militiarum hujusmodi, qui pro tempore fuerunt, in spiritualibus, & temporalibus facere, gerere, exercere, & administrare consueverunt, seu potuerunt, aut debuerunt facere, gerere, & exercere, & administrare, necnon jurisdictionem, & superioritatem, ac quocumque aliud dominium in Praeceptores, & milites, & alios Fratres, & personas, necnon Oppida, terras, & loca, ac bona, & res Militiarum hujusmodi per earum Magistratos exerceri solita exercere libere, & licite possit in omnibus, & per omnia perinde, ac si singularum Militiarum praedictarum verus Magister existeret, ac omne jus, & omnis auctoritas, & potestas, Militias, & Magistratus hujusmodi, tam in spiritualibus, quam in temporalibus regendi, & administrandi, ac omnis alia jurisdictione, & administratio, ad singulos Magistratos Militiarum hujusmodi de jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet pertinens, & quae in futurum pertinere

Omnimoda in Praeceptoribus Milites, Fratres, Personas, Oppida, Castra, ac bona Militiae hujus, eisdem Regibus jurisdictione tribuitur.

1551.

Concessio cum facultate substituenti pro regendis rebus spiritualibus.

poterit, cum Regnis hujusmodi incorporetur, & consolidetur.

§.6. Sic tamen, quod pro tempore existens Portugallia, & Algarbiorum Rex, seu Regina, ea quae spiritualia pro tempore concernent, per idoneas personas ipsarum Militiarum personas Religiosas ad id per eum deputandas, & ad ejus liberum nutum, & arbitrium amovibiles, probe, & laudabiliter exerceri facere debeat, & teneatur, Apostolica auctoritate praedicta tenore praesentium perpetuo concedimus, & committimus, & assignamus, ipsumque Joannem, & pro tempore existentem Portugallia, & Algarbiorum Regem, seu Reginam, etiam si, ut praefertur, Minor existat, perpetuum, & irrevocabilem, singularum Militiarum, & earum Magistratum, juriumque, & pertinentiarum praedictorum in spiritualibus, & temporalibus Administratricem constituimus, & deputamus, & personis per, & pro tempore existentem Regem, seu Reginam circa spiritualia deputandis, omnia, & singula quaecumque singularum Militiarum hujusmodi, qui pro tempore fuerunt, in concernentibus spiritualia per se, vel alios ordinare, disponere, mandare, & facere de jure, & consuetudine, aut alias quomodolibet potuerunt, seu debuerunt, ordinandi, disponendi, mandandi, & faciendi, plenam, liberam, & omnimodam facultatem, & potestatem concedimus.

Præceptoribus, Militibusque jus Magistratus eligendi admittitur.

§.7. Et ne in iudicium concessionis, commissionis, assignationis, constitutionis, & deputationis, nostrarum praedictarum, Praeceptores, seu Milites, vel Fratres Militiarum hujusmodi, aliquid de facto per viam electionis, vel postulationis, seu alias decedente pro tempore Rege, aut Regina Regnorum hujusmodi, attentare praesumant: Nos ab eisdem Praeceptoribus, Militibus, & Fratribus omne jus, & omnem actionem, & potestatem eligendi, vel postulandi aliquem in Magistrum alicujus ex Militibus hujusmodi, vel eisdem Magistratibus de Magistris, aut administratoribus perpetuis quomodolibet providendi penitus, & omnino tollimus, auferimus, & abdicamus, ipsisque Praeceptoribus, Militibus, & Fratribus sub excommunicationis lata sententia, & privatione Praeceptoriarum, ac aliorum beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum, quae pro tempore obtinebunt, necnon pensionum, annuarum, quas pro tempore percipient, ac inhabilitatis ad illa, & illas, ac alia, & alias in posterum obtinendas, & percipiendas, ac aliis Ecclesiasticis sententis, censuris, & poenis per contravenientes eo ipso incurrendis, ne de cetero aliquem in Magistrum alicujus ex Militibus hujusmodi eligere, vel postulare, aut de eligendo, vel postulando quovis modo tractare audeant, vel praesumant, districtus inhibemus, absolutionem eorum, qui sententias, censuras, & poenas praedictas incurrerint, ac earum relaxationem Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus canonice intransitibus specialiter, & expresse reservantes.

§.8. Quocirca venerabilibus Fratribus

nostris Ulbonensi, & Eborensi, & Bracharensi Archiepiscopis per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Joannis, & pro tempore existentis Regis, & Reginae hujusmodi, desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, sique in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes auctoritate nostra faciant eidem Joanni, & pro tempore existenti Portugallia, & Algarbiorum Regi, & Reginae, ac dilectis filiis Conventibus, Prioribus, Praeceptoribus, Fratribus, & Militibus, obedientiam, & reverentiam debitas, & devotas, necnon a Vassallis, & aliis Subditis Militiarum hujusmodi consueta servitia, & jura sibi ab eis debita integre exhiberi, ipsosque Joannem, & pro tempore existentem Regem, & Reginam, ad Magistratus praedictos, ut est moris, admitti, sibi que de illorum jurium, & pertinentiarum, ac membrorum suorum omnium fructibus, & redditibus, proventibus, juribus, & obventionibus univervis integre responderi, contradictores quolibet, & rebelles, etiam per quasvis, de quibus eis placuerit, sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas ac alia opportuna juris remedia appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super iis habendis servatis processibus sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.9. Non obstantibus nostra per quam dudum inter alia volumus, quod petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri tenerentur, verum annum valorem, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur alioquin unio non valeret, & semper unionibus commissis fieret ad partes vocatis quorum inter esset, & Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permisis fieri prohibentis, necnon sel. rec. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri etiam, quae praecavetur, ne quis extra suam Civitatem, & Diocesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suae Diocesis ad iudicium evocetur, seu ne Judices a Sede praedicta Deputati extra Civitatem, vel Diocesim in qua deputati fuerint alii vel aliis vices suas committere praesumant, ac de duabus dietis in Concilio Generali edita dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, ac aliis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis Generalibus, vel Specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Militiarum, & ordinum praedictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Militibus, earumque Magistris, Praeceptoribus, Militibus, Fratribus, & Conventibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogat-

Derogatio contrariis

roga-

1551.

Dati Executionis hanc litterarum.

1551.

rogatoriis, aliis efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis, per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, & Nos ac dictam Sedem, etiam motu simili, aut consistorialiter etiam per viam generalis legis, & statuti perpetui, ac in iura, & stipulati contractus in genere, vel in specie, aut alias quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, illis praesertim, quibus inter alia caveri dicitur expresse, quod occurrente vacatione, alicujus ex Magistratibus praefatis, praefati Conventus, Praeceptores, Fratres, & Milites unum forsan de eorum gremio, dictarum Militiarum Militem expresse professum eligere, ipseque sic electus versus eandem Militiarum magnus Magister habeatur, illique non alteri, Conventus, Praeceptores Fratres, Milites praedicti parere teneantur, quodque nullus nisi, ut praefertur, electus, Magistratus ipsos obtinere possit, & quaecumque collationes, electiones, & aliae dispositiones de Magistratibus ipsis aliter factae, etiam per Romanum Pontificem, & Sedem praedictam nulla, & invalida, nulliusque sint roboris, & momenti, & penitus pro infectis habeantur, praefatique Milites aliis quam, ut praefertur, electis, vel literis Apostolicis per eos impetratis parere minime teneantur, & ob illorum non partitionem, aliquas censuras, sive poenas nullatenus incurrant, quodque privilegiis, indultis, & literis nullatenus, aut non nisi certis inibi expressis modo, & forma derogari possit, & aliter derogetur, derogatio hujusmodi nemini suffragetur, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, & formas ad id servandas pro individuo servatis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse pari modo derogamus, contrariis quibuscumque, aut si aliqui super provisionibus, seu concessionibus administrationum sibi faciendis de Magistratibus hujusmodi speciales, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales dictae Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quibus omnibus Joannem, & pro tempore existentem Regem, ac Reginam praefatos in asecutione dictorum Magistratum volumus anteferri, sed nullum per hoc eis quoad asecutionem Magistratum, aut beneficiorum aliorum praedictorum generari, seu in praeceptoribus majoribus dictorum Conventuum, necnon Prioribus, Praeceptoribus, Militibus, & Fratribus, ac Conventibus, Vassallis, & Subditis, praedictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quoad rece-

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

ptionem, vel provisionem alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint. Quodque de Magistratibus hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis ad eorum collationem, provisionem, praesentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem, conjunctim, vel separatim spectantibus, nulli valeat provideri, seu concessio in administrationem fieri per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictae Sedis indulgentia generalis, vel specialis cujuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus hujusmodi gratiae impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis.

§.10. Volumus autem, quod Magistratus ipsi debitis propterea non fraudentur obsequiis, & animarum cura in eis nullatenus negligatur, sed Rex, seu Regina, pro tempore existens omnia, & singula eisdem Militibus pro tempore incumbencia onera perferre omnino teneatur, quodque ab alienatione quorumcumque bonorum immobilium, & praefatorum mobilium dictorum Magistratum poenitus ablineat, & quod succedens in Regnis hujusmodi, sive vir, sive femina existat, antequam dictos Magistratus, vel eorum aliquem administrare possit, juramentum, seu juramenta, si quae de observando statutis, & consuetudinibus, ac stabilimentis, usibus, & naturis dictarum Militiarum, vel alias per dictos Magistratus praestari consueverunt, praestare teneatur, deinde administrationi Magistratum hujusmodi libere se immiscere possit, & ille ex eis, qui ullo unquam tempore (quod absit) a nostra, & Successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intransitum, & ejusdem Romanae Ecclesiae obedientia, & devotione se retraxerit, vel contra eam bellum susceperit, aut in ejus dominium per se, vel alium quomodolibet machinatus fuerit, praesenti gratia ex ipso privatus existat, ac praesentes literae nullius sint roboris, vel momenti, ipsaeque concessio, commissio, assignatio, constitutio, & deputatio expirent, & resolvantur, expirateque, & resolutae censeantur, & exinde ipsi Magistratus vacent eo ipso, & de illis, per Sedem eandem libere disponi possit, & insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super iis a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, tertio Kal. Januarii Pont. nostri anno II.

1551.

Dati Executionis hanc litterarum.

Dati Regibus nonnullis leges pro rebus Militaribus hujusmodi ad ministracione

Datum die Decemb. An. 1551. Pontif. An. II.

O o z

Docto-

XIX.

Doctores in Alma Urbe, a Collegio Advocatorum Consistorialium dumtaxat, in jure civili, & canonico creari possunt.

De erectione autem hujus Studii videre est sup. Tom.III. Par.II. Bonifacii VIII. Constit. XX. in supremæ fol. 100., & Leonis X. Const. IV. Dum suavissimor Tom.III. Par.III. fol. 370.

JULIUS PAPA III.

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Multa juris ignari licentias se doctorandi, ut hic a Sede Apost. obnoxiabant. Unde mala hic descripta videbantur.

Um, sicut fide dignorum relatione nuper accepimus, multi juris civilis, & canonici ignari ad doctoratus gradum aspirantes indebite, sub pretexto, quod in aliqua universitate Studii generalis operam danda in tantum profecerint, quod idonei existant, & licentia a Nobis, & Sede Apostolica extorquent, ut ab aliquo Prelato, seu persona in dignitate Ecclesiastica constituta, etiam de propitiis extorquendo insignia doctoratus in Romana Curia suscipere valeat, ac ejusdem licentia pretexto examine ad id requisito, & aliis necessariis, desuper minime adhibitis, contra sacrorum canonum statuta, & juris dispositionem, in ipsius doctoralis dignitatis opprobrium se ad illius gradum faciant promoveri. Unde plura absurda sequuntur, & Clerus repletur in doctis, multis aspirantibus ob privilegia graduatorum beneficia assequi, & cum plures Magistratus ex consuetudinibus, & statutis locorum per Juris Doctores debeant exerceri, a pluribus indoctis sic doctoratis sepe illi adipiscuntur, cum justitia supremo detrimento, sicque bonis etiam, & industriis, literatisque Doctoribus animus concidit, cum pariter doctis, & indoctis gradus pateat dignitatis, jamque ex præmissis vilescat in populo doctoralis dignitas.

Pontifex ideo decernit, neminem de cetero Doctoris in U. be. creati posse nisi a Collegio DD. Advocatorum Consistorialium.

§.1. Nos igitur præmissis, prout ex debito pastoralis officii tenemur, obviare volentes, præsertim in Urbe, ex qua utrumque jus profuit, ac descendit, & a cuius exemplo Orbis partes solent regulari, ac de literarum scientia, virtutibus, & meritis vestris, quibus vestro Collegio Doctores in utroque jure civili, & canonico creandi, & illis insignia conferendi ex diversis privilegiis, & antiqua consuetudine, jus, facultas, & potestas competunt, & in quibus etiam potestas Sanctæ Rom. Ecclesiæ Camerarii, Gymnasique Almæ Urbis nostræ Cancellarii pro tempore existentium representatur, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, non ad vestram seu alicujus instantiam, sed de nostra mera deliberatione, tenore præsentium statuimus, & ordinamus, quod ex nunc de cetero, perpetuis futuris temporibus, nullus etiam pretexto cujusvis licentiæ, seu facultatis sibi concessæ, seu privilegiorum, indultorum, & literarum Apostolicarum quibusvis personis cujuscumque dignitatis, status, gradus, conditionis, præminentia, nobilitatis, & excellentia existantibus, etiam Romanæ Curie officialibus, eorumque Collegiis, ac quacumque dignitate, & honore fulgentibus, aut illorum contemplatione, seu intuitu, etiam motu, scientia, & potestate similibus, & ex titulo oneroso, ac ex quibusvis aliis etiam quantumcumque maximis, & urgentissimis causis, sub quibusvis verborum formis, & expressionibus, ac cum quibusvis efficacissimis, & insolitis, etiam derogatoriis derogatoriis clausulis, etiam talibus, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma in eis contentis derogari possit, irritantibusque, & aliis decretis, per Nos, & Prædecessores nostros, ac Sedem, eandem, seu alias pro tempore concessorum ad gradum doctoratus in utroque, seu altero jure hujusmodi ab alio, quam a vobis, & Collegio vestro in dicta Curia assumi, seu in utroque, vel altero jure Doctor creari possit.

§.2. Ac assumptiones, & creationes Doctorum, ac insignium doctoralium traditiones per vos faciendas hujusmodi, validas, & efficaces existere, suosque effectus sortiri, ac quascumque alias in utroque, seu altero jure hujusmodi Doctorum creationes, ac insignium prædictorum traditiones per alios, quam per vos decreto in ipsa Curia in futurum faciendas cum inde secutus, irritas, & inanes, nulliusque roboris, vel momenti esse, & ceteri, ac nemini suffragari, ipsique ab aliis, quam a vobis ad gradum doctoratus hujusmodi assumpti pro non doctoribus haberi.

Doctorumque creationes ab aliis faciend. irritas & inanes declarat.

§.3. Vosque quoscumque pauperes, vel egenos, quos ad susceptionem graduum hujusmodi habiles, & idoneos repereritis, ad doctoratus in utroque, seu altero jure gradus hujusmodi gratis pro Deo, & absque aliqua pecuniarum solutione ab eis facienda assumere, seu doctores creare debere.

Pauperes quoque gratis doctorari debere, jubet.

§.4. Ac præsentibus ex quavis causa, vel occasione, etiam per Nos, & Sedem, prædictam, in genere, vel in specie, etiam per Constitutiones Apostolicas, seu Cancellariæ Apostolicæ regulas editas, ac quascumque alias literas Apostolicas, etiam in forma Brevis, & quod tenores, & formæ illarum habeantur pro expressis, seu alias clausulas, & decreta quacumque in se continentibus, etiam Officialibus, Collegiis, & personis præfatis pro tempore concessas, etiam vigore implicitæ derogationis latissime extenden. in supplicationibus desuper pro tempore signatis apposita derogati, seu illas revocari, cassari, suspendi, aut in aliquo alterari minime posse, neque revocatas, suspendas, vel alteratas, quoties illa emanabunt, toties easdem præsentibus ab illis exceptas, & vobis concessas, ac in pristinum, & eum, in quo nunc, & ante revocationem, & suspensionem hujusmodi erant, statum, restitutas, & repositas esse, & ceteri.

Clausula præservanda.

§.5. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & ejusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & interpretari debere, ac ex nunc si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Executores istius Constit.

Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & interpretari debere, ac ex nunc si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.6. Et nihilominus Camerario nostro, & Curia causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori pro tempore existentibus per præsentem mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum præsentem literas, & in eis contenta quacumque, ubi, quando, & quoties opus fuerit, ac pro parte vestra desuper requisiti fuerint, solemniter publicantes, faciant illas, & in eis contenta quacumque, integre, & inviolabiliter ab omnibus observari; non permittentes quicumque per quoscumque in contrarium attentari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per sententias, censuras, ac etiam pecuniarias, & de quibus eis videbitur, poenas, appellatione postposita percipiendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, & poenas præfatas, etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausula derogatoria.

§.7. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis prædictis, & quibusvis aliis cujuscumque dignitatis, & præminentia existentibus, & quacumque, etiam Episcopali, Archiepiscopali, aut alia majori dignitate fulgentibus, in contrarium quomodolibet concessis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

D.P. An.II. 6. Februarii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 6. Februarii, millesimo quingentesimo quinquagesimo secundo, Pontificatus nostri Anno secundo.

XX.

Ex Regis. in Archiv. Vat.

Erectio Studii Generalis in Oppido Dilingæ Augustan. Diocesis in Alamania, cum privilegiis, & facultatibus ad instar Universitatis Parisien., & aliarum.

JULIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad futuram rei memoriam.

Proemium.

Opiosus in Misericordia Dominus, & in cunctis gloriosus operibus, a quo

omnia dona desunt, ad hoc Nobis licet immeritis suæ Sponsæ Universalis Ecclesiæ regimen committere, & nostræ debilitati jugum Apostolicæ servitutis imponere voluit, ut tamquam de summo vertice ad infima reflectens intuitum, quid pro hujusmodi illustranda Ecclesia ad fidei orthodoxæ propagationem conferat, quidve statui fidelium quorumlibet conveniat, attentius prospiciamus, & ut cujuslibet a fidelibus ipsis, profligatis ignorantia tenebris, illi per donum sapientia in via mandatorum Domini conservari debeant, attendentes, eos ad querendum literarum studia, per quæ militantis Ecclesiæ respublica regitur, divini nominis, ac ejusdem fidei cultus protenditur, omnique humana prosperitatis conditio augetur, nostræ sollicitudinis ope, Apostolicisque favoribus propensius excitemus, prout pia Prælatorum, præsertim fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, quos in partem laborum evocavit Altissimus, vota exposcunt, & Nos locorum, & temporum qualitate pensata conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Utilitas novæ hujus erigende Universitatis.

§.1. Sane sicut dilectus filius noster Otho tituli Sanctæ Sabine Presbyter Cardinalis Augustan. nuncupatus, qui Ecclesiæ Augustan. Provincia Moguntin. ex dispensatione Apostolica præfate dignoscitur, Nobis nuper exposuit. Cum fere tota Germania jam per triginta annos continuos, & ad hæc usque tempora calamitatibus, & pestiferis hæresibus oppressa, & involuta extiterit. Et præterea si unum generale studium diversarum artium, & scientiarum Catholicarum ad pueros, & alias personas inibi bonis moribus, virtutibus, & hujusmodi scientiis ornandas; & imbendas in Oppido Dilingæ Augustan. Diocesis, sub invocatione Sancti Hieronymi erigeretur, & institueretur, profecto huic morbo in tota fere Germania hujusmodi, ut præfertur, vigenti, ulterius ne ferperet, nec parum occurreretur, & fides orthodoxa inibi cresceret, & augetur; ac manuteneretur.

Cardinalis Augustani hæc super re præces.

§.2. Quare præfatus Otho Cardinalis Nobis humiliter supplicavit, ut in dicto Oppido Universalitatem studii Generalis in quibusvis liberalibus disciplinis, & licitis facultatibus ad instar Bononien., & Parisien., ac aliarum, tam Italia, & Gallia, quam Germaniæ Universitatum studiorum Generalium erigere; & instituire, aliasque in præmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignemur.

Erigitur Universitas Dilingæ.

§.3. Nos igitur pium, & laudabile præfati Othonis Cardinalis desiderium summo opere commendantes, ac attendentes, quod ex literarum studio, tam publica, quam privata, & tam spiritualia, quam temporalia commoda proveniunt, hujusmodi supplicationibus inclinati ad Dei Omnipotentis laudem in eodem Oppido Dilingæ Universalitatem studii Generalis sub dicta invocatione Sancti Hieronymi, in quibusvis liberalibus disciplinis, & licitis facultatibus ad instar Bononien., & Parisien., ac aliarum, tam Italia, & Gallia, quam Germaniæ Universalitatem

1552.

Reſtori, Lectores, ceteris Academicis membris concessa Privilegia ad iurisdictionem Universitatis.

1552. *ſitatum ſtudiorum huiusmodi auctoritate* Apostolica tenore presentium erigimus, & instituimus.

§.4. Ac illi sic erectæ, & institute, illiusque pro tempore existentibus Reſtori, Magistris, Doctoribus, Lectoribus, Præceptoribus, Scholaribus, Bidellis, Nunciis, & aliis Officialibus, ac personis, necnon membris, & subditis, quod omnibus, & singulis privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, prærogativis, honoribus, & præminentis, Bononien., & Parisien., ac aliis Universitatibus prædictis illarumque pro tempore existentibus Reſtoribus, Magistris, Doctoribus, Lectoribus, Præceptoribus, Scholaribus, Procuratoribus, Bidellis, Nunciis, & aliis Officialibus, ac personis, necnon membris, & subditis in genere, tam Apostolica, quam alias rite Imperiali, & Regia auctoritatibus, aut alias quomodolibet concessis, seu legitime præscriptis, ac imposterum concedendis, & præscribendis. Ac quibus illæ, & illi utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum uti, potiri, & gaudere. Necnon qui in quavis alia Universitate disciplinis, & facultatibus prædictis studere incæperint, studium suum in ea continuare, & qui in dicta sic erecta, aut quavis alia universitate per tempus debitum studuisse, ac scientia, & moribus idonei esse comperti fuerint, in Artibus, & Philosophia, ac Theologia, & Juribus, necnon Phisica, & Medicina, ac aliis disciplinis, & facultatibus prædictis Baccalariatus etiam formati, & licentiatæ, ac laurea, necnon Doctoratus, ac Magisterii, & quovis alios solitos gradus a præfato Othone Cardinali, & pro tempore existenti Ecclesie Augustan., Præsule, seu Administratore, seu scientiarum, in quibus promovendi pro tempore studuerint, Lectoribus, aut aliis personis per eundem Othonem Cardinalem ad tempus, vel in perpetuum deputandis, & constituendis, aliisque modo, & forma per ipsum statuendis, recipere & ipsorum graduum solita insignia sibi exhiberi facere. Et postquam gradus huiusmodi receperint, & illorum insignia eis, ut præfertur, exhibita fuerint, facultates, in quibus promoti fuerint, legere, & interpretari, ac in eis disputare. Necnon quoscumque actus gradui, seu gradibus per eos receptis convenientes exercere. Aliisque omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, favoribus, prærogativis, & indultis, quibus alii in Bononien., & Parisien., ac aliis Universitatibus prædictis iuxta illarum constitutiones, & mores ad gradus ipsos promoti de jure, vel consuetudine, aut alias utuntur potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, ut præfertur, quomodolibet in futurum uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant in omnibus, & per omnia, perinde ac si gradus huiusmodi in Bononien., & Parisien., vel aliis Universitatibus prædictis iuxta illarum constitutiones, & mores huiusmodi suscepissent.

§.5. Necnon eidem Othoni Cardinali,

& pro tempore existenti Præsuli, seu Administratori dictæ Ecclesie Augustan. huiusmodi, quod pro salubri dictæ erectæ Universitatis directione, & conservatione, aut Reſtorum, Magistrorum, Doctorum, Lectorum, Præceptorum, Procuratorum, Bidellorum, Nunciorum, & aliorum Officialium Universitatis huiusmodi electione, nominatione, institutione, & quavis alia provisione, & Scholarium manutentione, quæcumque statuta, & ordinationes licite, & honeste, ac Sacris Canonibus non contraria facere, & edere, ac pro rerum, temporum, & personarum qualitate, mutare, corrigere, & reformare, seu illa cassare, & alia de novo providere, ac super illorum observatione quæcumque pœnas imponere, quæ postquam facta, edita, mutata, correctæ, & reformata, seu de novo condita fuerint, eo ipso Apostolica auctoritate prædicta confirmata, & approbata esse censeant. Et juxta eorum dispositionem sublata quavis aliter iudicandi facultate iudicari debere; Ac quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.6. Necnon Othoni Cardinali, quod per se, vel suum in spiritualibus in dicta Ecclesia Augustan. Vicarium Generalem in ipsius Universitatis Rectorem, ac omnes, & singulos Magistros, Doctores, Lectores, Præceptores, Scholares, Procuratores, Bidellos, Nuncios, & alios Officiales, ac personas, & suppositos, tam Sæculares, quam quorumvis ordinum Regulares cuiuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis, & præminentie extiterint, etiam si exempti, & Sedi Apostolicæ immediate, aut alteri Præfato subiecti, seu aliæ Diocesis fuerint, omnimodam, tam Civilem, quam Criminalem, & mixtam sibi subditos, videlicet, sua ordinaria, in exemptos vero, seu aliæ Diocesis Apostolica auctoritate prædicta exercere, visitare, reformare, & corrigere, ac errantes punire, & castigare.

§.7. Necnon ipsius Universitatis, Rectores Magistros, Lectores, Præceptores, Procuratores, & alios Officiales huiusmodi eligere, seu eorum electiones aliis committere, easque postquam factæ fuerint, confirmare, & approbare, seu etiam aliis confirmandas, & approbandas committere.

§.8. Necnon quod tam ipse Otho Cardinalis, quam Lectores publici Universitatis huiusmodi, quos eis, ut præfertur, studuisse, ac vita, & moribus idoneos esse constiterit, ad gradus huiusmodi cum rigoroso examine, ac modo, & forma, & sub conditionibus per ipsum Othonem Cardinalem statuendis promoverent, necnon dignitate, & insigniis equestribus dignos esse iudicaverint, ipsi Otho Cardinalis, & Successores sui præfati tantum milites, seu equites auratos auctoritate, & nomine nostris creare, & constituere, ac equestribus insigniis decorare, omniaque militum ornamenta eis ita, quod omnibus privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, honoribus, dignitatibus, & præro-

1552. Archiep. Augustan. data facultas condendi status, & super eorum observatione invigilandi.

Data quoque potestas super omni Universitatis mēbra.

Itaque Rectorem, aliosque eligere, & reformare queat

Scholares, Baccalares &c. ad Lauream promovere, & Equites, Militesque creare.

1552.

Potest etiam alium, seu alios ad prædicta munia substituere.

Reſtor, alii que participant de redditibus Beneficiorum, quo tempore in Universitate resident.

Derogatio contrariarum

prærogativis, quibus aliis milites, seu equites aurati a Nobis creati utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum perinde, ac si per Nos creati fuissent, utantur, potiuntur, & gaudeant, concedere.

§.9. Omniaque, & singula alia in præmissis, & circa ea necessaria facere, & exequi, ac ad ea omnia, vices suas eidem moderno, & pro tempore existenti suo in spiritualibus in dicta Ecclesia Augustan. Vicario Generali committere.

§.10. Necnon quod pro tempore existentes ipsius Universitatis Reſtor, Magistri Doctores, Lectores, Præceptores, & Scholares præfati ad quinquennium in dicta Universitate residendo, & literarum studio insistendo, omnia & singula fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura Sæcularium, & quorumvis Ordinum Regularium quomodolibet qualificatorum, ac de jure, statuto, consuetudine, fundatione, privilegio, aut alias personalem residentiam, & in Synodis participationem requirentium, quæ in quibusvis Ecclesiis, sive locis, nunc forsitan respective obtinent, & in futurum obtinebunt, cum ea integritate, quotidianis distributionibus dumtaxat exceptis, cum qua illos perciperent, si in eisdem Ecclesiis, & locis personalem residentiam, ac in Synodis comparerent, percipere, ac interim eisdem beneficiis per Cappellanos ad eorum numerum amovibiles per eos respective pro tempore deputandos in divinis deserviri, ac curam animarum illis imminentem exerceri, & Ecclesiastica Sacramenta illorum Parochianis ministrari facere, diocesanorum locorum, vel quorumvis aliorum licentia desuper minime requisita, libere, & licite possint, & valeant, plenam, & liberam auctoritate Apostolica tenore presentium concedimus facultatem. Quodque ad residendum interim in eisdem beneficiis, aut illis personaliter deservendum, ac in Synodis comparandum minime teneantur, nec ad id ab eisdem locorum Ordinariis, seu quibusvis aliis invitati compelli, aut coarctari, neque propterea suis beneficiis privari possint, auctoritate, & tenore prædictis de speciali gratia indulgemus.

§.11. Non obstantibus si in eisdem Ecclesiis, sive locis Reſtor, Magistri, Doctores, & alii præfati primam non fecerint residentiam personalem consuetam, & quibusvis aliis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus, Constitutionibus, & Ordinationibus. Nec non eorumdem beneficiorum fundatione, ac Ecclesiarum, in quibus ipsa beneficia forsitan fuerint, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, & insolitis clausulis, irritantibus, & aliis decretis quo-

quomodolibet, etiam iteratis vicibus, ac etiam motu proprio, & ex certa scientia concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus illorum tenores, si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si eisdem locorum ordinariis ab eadem sit Sede indultum, vel in posterum indulgeri contingat, quod Canonicos, Rectores, & personas Ecclesiarum seu locorum suarum Civitatum, & diocesium, etiam in dignitatibus, Personatibus, administrationibus, vel Officiis constitutas per subtractionem proventuum beneficiorum suorum Ecclesiasticorum, aut alias compellere valeant ad residendum personalem in eisdem, seu si ordinariis prædictis, & dilectis filiis Ecclesiarum earundem Capitulis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede concessum, vel imposterum concedi contingat, quod Canonicis, Reſtoribus, & personis Ecclesiarum, seu locorum suarum Civitatum, & Diocesium prædictorum etiam in dignitatibus, personatibus, administrationibus, aut officiis, huiusmodi constitutis, & in illis non residentibus, vel qui in eis primam non fecerint residentiam personalem consuetam fructus, redditus, & proventus beneficiorum suorum Ecclesiasticorum in absentia sua ministrare minime teneantur, & ad id compelli non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et quibuslibet aliis privilegiis, Indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcumque tenoribus existant, per quæ presentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis.

Nulli ergo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo quinquagesimo secundo. Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno II.

XXI. Institutio Collegii in Urbe pro Scholaribus Germanicæ Nationis educandis cum gratiarum, & indultorum largitione. JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam. DUM sollicita considerationis indagine percuratur, quod sit præfatum sapientia, & scientia donum cum probitate vite conjunctum, & quod per illud isto largiente, a quo procedit omne datum optimum, omneque donum perfectum derivatur, ignorantia, & vitiorum tenebra profligan-

1552.

Dat. die 6. Aprilis 1552. An. II.

Ex Regest. in Arch. Vat.

Proœmium.

Ad influen-
tios Operatio-
qui vineam.
Domini exco-
lant in Ger-
mania, ere-
tum Roma
Collegium.
Germani cum
nuncupandum

gantur, errores tolluntur, & mortalium actus in lumine veritatis disponuntur, solliciti reddimur, & solertes, ut literarum simul, & Christiana pietatis studia, & quibus divina cooperante gratia acquiritur, scientia cum charitate conjuncta Margari- ta, ubilibet in illis praesertim locis, quae ad ferenda, irriganda, & multiplicanda studia hujusmodi idonea, & accommodata esse dignoscuntur, salubria incrementa suscipiant.

§.1. Hinc est, quod Nos attendentes quanta sit fidelium, & strenuorum operatorum penuria, praecipue in illis regionibus, ubi cultus vere religionis per varias haereses maxime imminutus, & Catholica, ac sana doctrina, necnon vite lumen, multis errorum tenebris obscuratum, quantumque Christiana Reipublica, & fidei Orthodoxae conducatur, ut militans Dei Ecclesia ubique, & praesertim in Germania virtis exemplari vita, & literarum scientia praeditis, quorum opera veritatis lumen protendi, & illud obumbrare nitentes dissipari valeant, in dies abundet, motu proprio non ad alicujus Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & certa scientia nostris ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac ipsius militantis Ecclesiae exaltationem, & Germaniae spirituale auxilium in alma Urbe nostra, & loco ad id convenienti, & apto per infra scriptos protectores assignando unum Collegium Scholarium Germanicum nuncupandum, cum dote, Ecclesia vel Cappella, in qua Missae, & alia divina Officia juxta providam ordinationem eorum, qui Collegii gubernationem suscipient, celebrentur, necnon structuris, aedificiis, cameris, & locis, ac dote simili Collegio convenientibus, & necessariis, in quo aliqui nationis Germanicae Juvenes dociles, & bonae indolis, & si fieri possit id, aliqua bonarum artium, & sincere doctrinae principia habentes, Deum timentes, & religionem zelantes ex Regionibus, Provinciis, & locis Germaniae educendi instituantur, & alantur ac bonis, & sanctis moribus imbuantur, necnon literarum, & pia vite studio continuo vacent sub magistris, sive praceptoribus eis per dilectos filios Societatem de Jesu nuncupatam constituendis, qui literas humaniores trium linguarum Latinae, Graecae, & Hebraicae, ac Logicam, Phisicam, & alias liberales disciplinas, & demum Sacram Theologiam publice legant, & doceant, & alias ipsorum Scholarium curam, regimen, & administrationem, in his quae ad morum integritatem, & verbi Dei praedicationem, ac explicationem, & ad officium Christiani Pastoris, necnon bene, beateque vivendum pertinent, & spectant, suscipiant, & nullis parcendo laboribus quantum in eis fuerit, adificent, & divina praeccepta eorum animis infingere conentur, & tales se erga eosdem Scholares exhibeant, ut ipsi tandem divinae legis capaces, necnon aetate, doctrina, & probitate maturi postquam de beneficiis Ecclesiasticis competenter provisi fuerint, tam intrepidi fidei Athle-

tae in suas regiones ad alios exemplo vitae suae ad Christum trahendos, & qui id talentum acceperint, ad verbum Dei praedicandum, & docendum, curam animarum sibi commissam ad Dei laudem, & gloriam, ac spiritualem fidelium profectum exercendum, & administrandum, necnon haesum latens venenum deprehendendum, & errores apertos convincendum, & refecandum, ac denique fidem ipsam totis viribus defendendam, ac verbo, & exemplo, ampliandam, & ubi extirpata fuit, denuo plantandam cum animarum salute, remitti, & destinari possint, auctoritate Apostolica tenore praesentium erigimus, & instituiimus.

§.2. Necnon dilectos filios nostros Rudolphum Sanctae Marie Transiberim de Carpo, & Joannem Sancti Pancratii Compostellan., & Marcellum Sanctae Crucis Cervinum, & Joannem Sancti Stephani in Celio monte Moronum, necnon Otonem Sanctae Sabinae de Augusta, & Jacobum Sancti Simeonis titulorum de Puteo nuncupatos S. R. E. Presbyteros Cardinales ipsorum Collegii, & Scholarium protectores, & defensores, ad quos vel aliquem Societas hujusmodi possit pro consilio, & auxilio in his, quae ad commissam sibi curam pertinent, recurrere, quique adducendorum hujusmodi scholarium, & post studia remittendorum, & quandiu in Collegio manebunt, sustentandorum curam habeant, auctoritate, & tenore praedictis constituimus, & deputamus.

§.3. Nec non Collegium praefatum, ac il- lius scholares, & Magistros, seu Praeceptores, rectores, & gubernatores pro tempore existentes, eorumque bona mobilia, immobilia, cujuscumque qualitatis, & quantitatis existentia, & in dicta Urbe, & alias ubilibet consistentia ab omni jurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate, & potestate pro tempore existentium, Senatoris, Consulium, & Conservatorum, ac Reformatorum dictae Urbis, nec non Rectoris studii generalis ejusdem Urbis, ac aliorum quorumcumque Judicum, Officialium, & personarum in dicta Urbe & alias ubilibet constitutorum, illaque, ac in propriis eorum rebus, & bonis cum eis contrahentes, a solutione, & exactione quorumcumque pedagii, gabella, bolletini, decimarum, & cujusvis alterius tam ordinarii, quam extraordinarii oneris in dicta Urbe, & alias ubique locorum, & ex quacumque causa impostorum, & imponendorum eximimus, & totaliter liberamus, ac sub Beati Petri, & Sedis Apostolicae, atque nostra protectione suscipimus, Nobisque, & dictae Sedi immediate subijcimus, ac liberos, immunes, exemptos, susceptos, & subiectos, immunitaque, & exempta fore, & esse, & ita per quoscumque Judices quavis auctoritate fungentes, sublatae quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere.

§.4. Nec non quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus, & declaramus.

§.5. Ip-

Deputati sex
Cardinales
pro directio-
ne Collegii.

Collegium
Papae, & Sedi
Apostolicae
subiectum
ab omnibus
pedagii &c.
liberum de-
claratur.

Secus agi
contingat, ir-
ritum.

1552.
Scholaribus
& Rectori co-
cella Privile-
gia, quibus
fruitur Au-
dium genera-
le Urbis.

Prohibito Sen-
natori Urbis,
& Camerario
quidquam a
Collegio re-
quirendi no-
mine gabel-
lae &c.

Superioribus
Collegii data
facultas Lau-
ream conce-
dendi no-
mine Col-
legii.

Distis Cardi-
nibus data
potestas con-
dendi Leges
pro bono re-
gimine Col-
legii.

§.5. Ipsisque Collegio, Scholaribus, Re- toribus, & Gubernatoribus, ut omnibus & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, & indultis, quibus Studium generale Urbis, & illius Rector praefatus, necnon Doctores, & legentes in eo quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum, ad eorum instar, sed aequae, & pariformiter uti, potiri, & gaudere possint in omnibus, & per omnia, concedimus, & indulgemus, & illa eis communicavimus.

§.6. Necnon Senatori, Consulibus, Conservatoribus, Reformatibus, Rectori, & aliis Judicibus, Officialibus, & personis praedictis, ac moderno, & pro tempore existentis S. R. E. Camerario Praesidentibus, & Clericis Camerae Apostolicae, ac quibusvis Commissariis super exactione decimarum, & aliorum onerum praedictorum pro tempore deputatis, sub indignationis nostrae poena, ne pretextu quarumcumque literarum eis sub quibuscumque tenoribus, & formis pro tempore concessarum Collegium, Scholares, Rectores, & Gubernatores praefatos, seu eorum aliquem super praemissis quomodolibet molestant, seu molestari permittant, districtius inhibemus.

§.7. Et insuper Regentibus, & Superioribus dicti Collegii pro tempore existentibus, assistentibus praefatis Protectoribus, seu aliquibus ex eis, aut de eorum consilio, & de expresse consensu illos, quos in dicto Collegio, & alibi per tempus debitum studuisse, ac scientia, & moribus idoneos esse repererint, in praedictis facultatibus ad Baccalaureatus, Licentiaturas, & Doctoratus, ac Magisterii gradus servata alias forma Concilii Viennensis juxta Universitatis ejusdem Urbis consuetudinem, seu alias promovendi, & ipsorum graduum solita insignia eis exhibendi, quodque in facultatibus supra dictis sic promoti illa legere, & interpretari, ac in eis disputare, & quoscumque gradui, seu gradibus hujusmodi convenientes actus exercere, & alias omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, favoribus, praerogativis, & indultis, quibus alii in praedicta, seu aliis Universitatibus, & alibi juxta illius, vel aliarum Universitatum hujusmodi constitutiones, & mores ad gradus praedictos promoti de jure, vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possint, & debeant in omnibus, & per omnia, ac si gradus praedictos in ipsa Universitate juxta consuetudines, & mores praedictos suscepissent, concedendi, & indulgendi.

§.8. Necnon pro felici implemento, & salubri directione, ac conservatione dicti Collegii, illiusque honorum, & rerum, ac jurium, tam temporalium, quam spiritualium, quaecumque statuta, & ordinationes rationabilia, & Sacris Canonibus non contraria faciendi, & edendi, ac revocandi, im- mutandi, corrigendi, & super illorum observatione quascumque poenas imponendi, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

quae postquam facta, edita, revocata, immu- tata, & correctae fuerint, eo ipso auctoritate praedicta approbata, & confirmata sint, & esse censeantur, & juxta eorum dispositionem, sublata quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiri debere, ac quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernendi, omniaque, & singula alia in praemissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi plenam, & liberam auctoritate praedicta tenore praesentium facultatem, & potestatem concedimus.

§.9. Non obstantibus quibusvis Consti- tutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ipsius Urbis etiam juramento, confirma- tione Apostolica, vel quavis firmitate, alia roboratis statutis, & consuetudinibus, necnon privilegiis, indultis, & literis Apo- stolicis eidem Senatori, Consulibus, Con- servatoribus, Reformatibus, Camerario, Universitatibus, ac earum Collegiis, Recto- ribus, Scholaribus, & personis, & aliis praefatis, necnon praefatae Urbi, & Populo Romano sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decre- tis etiam iteratis vicibus concessis, approba- tis, & innovatis, quibus omnibus illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore perman- suris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibus- cumque.

§.10. Volumus autem quod praesentium transumptis manu Notarii publici subscri- ptis, & sigillo alicujus Curiae Ecclesiasticae, seu personae in dignitate Ecclesiastica consti- tute munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra, ac alias ubilibet opus fuerit, adhibea- tur, quae adhiberetur eisdem praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensa.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingen- tesimo quinquagesimo secundo, pridie Kal. Septembris Pont. nostri Anno III.

XXII.
Contra Franchitias in Urbe retinentes, & Curiam in executione impediennes, cum approbatione Constitutionum contra Ban- nitos, &c. editarum.

JULIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Cum Civitates, & loca omnia, in qui- bus Sanctissimum Christi nomen colitur, deceat esse facinorosis hominibus ex- piata, atque purgata, nemo est, qui non intel- ligat, quam maxime oportet Almam Urbem nostram Apostolorum Petri, & Pauli, ac tot Martyrum sanguine consecratam, in qua Summus Pontifex cum sacro Cardinalium

Obstantium
derogatio.

Transumptis
dauda fides.

Dat. die 31
Augusti 1552
An. III.

Exordium.

P p
n alium